

Jak první světová válka změnila hranice?

Vzdělávací cíl: Žáci na základě srovnání dvojice map znázorňujících Evropu v letech 1914 a 1924 charakterizují změny politického uspořádání, k nimž došlo v důsledku první světové války, včetně proměny postavení českých zemí.

Klíčová slova: důsledky první světové války, vznik ČSR, příčina a následek, porovnáváme prameny

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ MAP (3 min.)

Prohlížení map s pomocí lupy.

Žáci za pomoci přepínání vrstev prohlédnou dvojici politických map Evropy, které zachycují stav v letech 1914 a 1924.

2 ANALÝZA A SROVNÁNÍ MAP (4 min.)

Označování států, které nově vznikly po první světové válce (červeně).

Žáci mohou kromě označení jednotlivých států přidávat do mapy i vlastní doplňující komentáře a poznámky, např. u států, které po válce pouze změnilы svou velikost či název (Německo, Rumunsko, Turecko).

3 PŘÍŘAZOVÁNÍ ŠTÍTKŮ (3 min.)

Přiřazování charakteristik z nabídky k historickým mapám pomocí přetahování.

Pro Evropu roku 1914 byly příznačné velké říše a méně hranic. V Evropě roku 1924 naopak převažují malé státy s novými hlavními městy a objevuje se více hranic.

4 INTERPRETACE ROZDÍLŮ (10 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy a srovnání map odpovídají do textového pole na otázky: ? Jakým způsobem se po první světové válce změnilo uspořádání států v Evropě? ? Jak se po první světové válce změnilo uspořádání Čech, Moravy a Slezska?

Učitel může navazujícími otázkami žáky vést k hlubší diskuzi o možných příčinách a důsledcích popsanych změn.

Další možnosti zapojení do výuky:

Názorné srovnání politické mapy Evropy před první světovou válkou a po ní může posloužit jako úvod k podrobnějšímu výkladu tématu versailleského mírového systému a geopolitických okolností vzniku Československa. Učitel může abstraktní změny hranic znázorněné na mapách žákům přiblížit a konkretizovat s pomocí dobových fotografií a ukázat, jaké mohly být jejich důsledky v jednotlivých evropských regionech (rozdělování dosud ekonomicky či dopravně provázaných oblastí, početné národnostní menšiny ocitnuvší se za

Poznámky:

hranicemi „mateřských“ států, vzrůst role měst, která se nově stala metropolemi). Žáci se mohou nad tématem zamýšlet i v obecnější rovině minulosti a současnosti: „Jaké důvody mohou vést ke změně hranic států?“